

## مقایسه اجمالی میزان مرگ ناشی از کووید-۱۹ در ایران و دیگر کشورها

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۷/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۷/۲۱

انشر الکترونیک پیش از انتشار- ۲۴ مهر ۱۴۰۰

نشریه پایش: ۶۳۵-۶۳۳ (۵): ۲۰، ۱۴۰۰

سردبیر محترم

در میان برخی خبرهای رسانه‌ای مربوط به همه‌گیری کووید-۱۹ در ایران و جهان، برخی اوقات مطالبی در خصوص میزان مرگ در ایران و مقایسه آن با دیگر کشورها، کم و بیش موجب نگرانی مردم می‌شود. از این حیث بر آن شدیم تا با مراجعه به اطلاعات موجود از میزان مرگ ناشی از کووید-۱۹ در ایران و دیگر کشورها (مبتنی بر تعداد جمعیت آن‌ها، و میزان‌های ابتلا و مرگ) به چند و چون این موضوع بپردازیم.

بدین منظور اطلاعات جمعیتی ۳۷ کشور جهان همراه با میزان‌های ابتلا، مرگ و کشندگی ناشی از ویروس کووید-۱۹ (به ازای ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) استخراج و در جدول شماره ۱ ارائه گردیده است. در این جدول در میان ۲۴ کشور تولید کننده واکسن در پایگاه اینترنتی سازمان سلامت جهان [۱]، میزان مرگ ناشی از کووید-۱۹ در ایران حدود ۱۴۳ مورد به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت است. این میزان در برخی کشورها به ویژه کشورهای اروپایی از جمله ایتالیا حدود ۲۲۰، بریتانیا حدود ۲۰۱، فرانسه حدود ۱۷۶، سوئد حدود ۱۴۴، بلژیک حدود ۲۲۲، بلغارستان حدود ۳۰۰ و ایالات متحده حدود ۲۰۸ گزارش شده است. همچنین شاخص کشندگی در ایران ۰/۰۲۲ و در کشورهای فوق به ترتیب ۰/۰۲۸، ۰/۰۱۸، ۰/۰۱۷، ۰/۰۱۳، ۰/۰۲۱، ۰/۰۴۲ و ۰/۰۱۶ گزارش شده است.

بر اساس انتظار به علت وجود مشکلات متعدد در ایران، از جمله موانع بازدارنده برای تولید داروها، واکسن کووید-۱۹ و نیز تجهیزات پزشکی موثر در پیشگیری و درمان این بیماری (ناشی از تحریم‌های اقتصادی)، انتظار می‌رفت میزان مرگ در کشورهای اروپایی فوق که ظاهراً دارای سیستم بهداشتی با کیفیت تری هستند به نسبت بسیار نازل تر باشد، در صورتی که این میزان‌ها اغلب تفاوت قابل ملاحظه‌ای نداشته و در برخی موارد حتی بیشتر هستند.

در بخشی دیگر از اطلاعات جدول میزان مرگ ناشی از کووید-۱۹ در برخی از کشورهای همسایه از جمله عراق، افغانستان و پاکستان که به نظر می‌رسد از نظر کیفیت سیستم بهداشتی و برخی بحران‌های سیاسی منطقه‌ای وضعیت چندان مطلوبی نداشته باشند، در مجموع پایین گزارش شده است. میزان مرگ ناشی از کووید-۱۹ در سه کشور فوق به ترتیب حدود ۵۵، ۱۹ و ۱۳ مورد به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت و میزان کشندگی کووید-۱۹ در آن‌ها به ترتیب ۰/۰۱۱، ۰/۰۴۶ و ۰/۰۲۲ است، که در راستای علت سنجی این یافته، باید بررسی‌های دقیق‌تری انجام شود.

صرف نظر از نتایج مطالعات انجام شده و تحقیقات آینده به نظر می رسد با وجود همه مشکلات اقتصادی و سیاسی ایران، در کل میزان گزارش شده برای ایران در مقایسه با کشورهای دیگر امیدوار کننده است. به عبارت دیگر اگر مسوولان امر در مدیریت کنترل این بیماری در کشور منسجم تر و با سرعت بهتری عمل می کردند، به طور قطع نتایج حاصل بسیار مطلوب تر بود. به نظر می رسد تجارب به نسبت موفق مردم ایران در بحران های گذشته و مشارکت به نسبت مطلوب بالای آن ها (به رغم مشکلات عدیده اقتصادی) در برنامه های ملی برای مقابله با ویروس کووید-۱۹ و از همه بارزتر فعالیت جهادگونه کادر درمان و دست اندرکاران بهداشتی، در مدیریت این بیماری مهلک در کشور از تاثیر بسزایی برخوردار بوده است. آمار و اطلاعات این نوشتار کوتاه از درگاه سازمان بهداشت جهانی [۲] و پایگاه Worldometers مورخ ۴ اکتبر سال ۲۰۲۱ (۱۲ مهر ماه ۱۴۰۰) استخراج شده است [۳].

جدول ۱: میزان مرگ، ابتلا و کشندگی ناشی از کرونا در کشورهای منتخب تا تاریخ ۴ اکتبر سال ۲۰۲۱

| جمعیت            | میزان مرگ ناشی از کرونا در ۱۰۰ هزار نفر جمعیت ° | میزان ابتلا در ۱۰۰ هزار نفر جمعیت ° | میزان مرگ نسبت به ابتلا (میزان کشندگی بیماری) |
|------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------|
| بلغارستان        | ۶۸۸۶۷۲۶                                         | ۳۰۰                                 | ۰/۰۴۲                                         |
| برزیل            | ۲۱۲۵۵۹۴۱۷                                       | ۲۸۰                                 | ۰/۰۲۸                                         |
| بلژیک            | ۱۱۶۴۹۰۵۰                                        | ۲۲۲                                 | ۰/۰۲۱                                         |
| ایتالیا          | ۶۰۴۶۱۸۲۶                                        | ۲۲۰                                 | ۰/۰۲۸                                         |
| مکزیک            | ۱۳۰۵۲۷۲۰۰                                       | ۲۱۵                                 | ۰/۰۷۶                                         |
| ایالات متحده     | ۳۳۱۰۰۲۶۵۱                                       | ۲۰۸                                 | ۰/۰۱۶                                         |
| بریتانیا         | ۶۸۳۰۶۱۰۶                                        | ۲۰۱                                 | ۰/۰۱۸                                         |
| ارمنستان         | ۲۹۶۳۲۴۳                                         | ۱۸۰                                 | ۰/۰۲۰                                         |
| فرانسه           | ۶۵۲۷۳۵۱۱                                        | ۱۷۶                                 | ۰/۰۱۷                                         |
| سوئد             | ۱۰۱۷۳۴۳۹                                        | ۱۴۴                                 | ۰/۰۱۳                                         |
| ایران            | ۸۳۹۹۲۹۴۹                                        | ۱۴۳                                 | ۰/۰۲۲                                         |
| روسیه            | ۱۴۵۹۳۴۴۶۲                                       | ۱۴۳                                 | ۰/۰۲۸                                         |
| سوئیس            | ۸۷۲۹۱۵۹                                         | ۱۲۳                                 | ۰/۰۱۳                                         |
| صربستان          | ۸۶۵۹۸۶۰                                         | ۱۱۹                                 | ۰/۰۰۹                                         |
| آلمان            | ۸۳۷۸۳۹۴۲                                        | ۱۱۳                                 | ۰/۰۲۲                                         |
| هلند             | ۱۷۱۷۹۵۵۵                                        | ۱۰۴                                 | ۰/۰۰۹                                         |
| قزاقستان         | ۱۸۷۷۶۷۰۷                                        | ۸۵                                  | ۰/۰۱۷                                         |
| بحرین            | ۱۷۰۱۵۷۵                                         | ۸۲                                  | ۰/۰۰۵                                         |
| عمان             | ۵۱۰۶۶۲۶                                         | ۸۰                                  | ۰/۰۱۳                                         |
| ترکیه            | ۸۴۳۳۹۰۶۷                                        | ۷۶                                  | ۰/۰۰۹                                         |
| کانادا           | ۳۷۷۴۲۱۵۴                                        | ۷۴                                  | ۰/۰۱۷                                         |
| کوبا             | ۱۱۳۲۶۱۶                                         | ۶۶                                  | ۰/۰۰۸                                         |
| جمهوری آذربایجان | ۱۰۱۳۹۱۷۷                                        | ۶۴                                  | ۰/۰۱۳                                         |
| کویت             | ۴۲۷۰۵۷۱                                         | ۵۷                                  | ۰/۰۰۶                                         |
| عراق             | ۴۰۲۲۴۹۳                                         | ۵۵                                  | ۰/۰۱۱                                         |
| اندونزی          | ۲۷۳۵۲۳۶۱۵                                       | ۵۲                                  | ۰/۰۳۴                                         |
| دانمارک          | ۵۸۱۶۲۳۷                                         | ۴۶                                  | ۰/۰۰۷                                         |

| میزان مرگ ناشی از کرونا<br>در ۱۰۰ هزار نفر جمعیت <sup>°</sup> | میزان ابتلا در ۱۰۰<br>هزار نفر جمعیت <sup>°</sup> | میزان مرگ نسبت به ابتلا<br>(میزان کشندگی بیماری) | جمعیت      |                     |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------|------------|---------------------|
| ۳۲                                                            | ۲۴۴۷                                              | ۰/۰۱۲                                            | ۱۳۸۰۰۰۴۳۸۵ | هندوستان            |
| ۲۵                                                            | ۱۵۷۲                                              | ۰/۰۱۶                                            | ۳۴۸۱۳۸۷۱   | عربستان سعودی       |
| ۲۱                                                            | ۸۲۱۴                                              | ۰/۰۰۳                                            | ۲۸۸۱۰۵۳    | قطر                 |
| ۲۱                                                            | ۷۴۴۱                                              | ۰/۰۰۳                                            | ۹۸۹۰۴۰۲    | امارات متحد<br>عربی |
| ۱۹                                                            | ۳۹۹                                               | ۰/۰۴۶                                            | ۳۸۹۲۸۳۴۶   | افغانستان           |
| ۱۴                                                            | ۱۳۴۵                                              | ۰/۰۱۰                                            | ۱۲۶۴۷۶۴۶۱  | ژاپن                |
| ۱۳                                                            | ۵۶۴                                               | ۰/۰۲۲                                            | ۲۲۰۸۹۲۳۴۰  | پاکستان             |
| ۵                                                             | ۴۱۲                                               | ۰/۰۱۲                                            | ۲۵۸۴۸۰۶۵   | استرالیا            |
| ۵                                                             | ۶۱۲                                               | ۰/۰۰۸                                            | ۵۱۲۶۹۱۸۵   | کره جنوبی           |
| ۰/۳۹                                                          | ۸                                                 | ۰/۰۴۶                                            | ۱۴۳۹۳۲۳۷۶  | چین                 |

\* اعداد گرد شده و حدودی است

## با تقدیم احترام

علی اصغر حائری مهریزی: مرکز تحقیقات سنجش سلامت، پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی، تهران، ایران haeri.stat@gmail.com

دکتر محمود طاووسی: مرکز تحقیقات سنجش سلامت، پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی، تهران، ایران tavousi@acecr.ac.ir

دکتر علی منتظری: مرکز تحقیقات سنجش سلامت، پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی، تهران، ایران montazeri@acecr.ac.ir

## منابع

1. List of vaccine producing countries with functional NRAs [Available at: <https://www.who.int/initiatives/who-listed-authority-reg-authorities/list-of-vaccine-prod-countries> 4 October 2021]
2. WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard .Situation by Region, Country, Territory & Area. [Available at: <https://covid19.who.int/table> 4 October 2021]
3. Countries in the World by population (2021). [Available at: <https://www.worldometers.info/world-population/population-by-country/> accessed 4 October 2021]